

NASZE ABC

W Kłajpedzie

(g.) Po długich i skomplikowanych obliczeniach, które przeszło tydzień trwały, wyniki wyborów kłajpedzkich z 29 września są już znane. W nowym Sejmie zasiądzie 24 posłów niemieckich i tylko 5 litewskich.

Jak było poprzednio? Również 24 Niemców i 5 Litwinów. A w przedostatnim sejmie, rozwiązanym w roku 1932? Najdokładniej to samo. Stosunek sił trwa od kilku lat bez zmiany.

Jeśli w okręgu kłajpedzkim ludność litewska stanowi 60 proc. czy nawet więcej, a jednak kandydaci litewscy nie mogli przyciągnąć ku sobie nawet 20 proc. głosujących, to wniosek jasny, że przeszło dwie trzecie tej ludności wyznaje w dalszym ciągu niemiecką orientację polityczną, a już conajmniej idzie solidarnie z miejscowymi Niemcami przeciwko centralnemu rządowi w Kownie.

Pierwsze z tych przypuszczeń oznaczałoby, że żywioł litewski w Kłajpedzie jest tak głęboko zgermanizowany, iż wszelkie wysiłki jego odniedmienia pozostają bezskuteczne. Prawdopodobniejsza jednak wydaje się alternatywa druga: że w dążeniach autonomistycznych przeważa część Litwinów kłajpedzkich solidaryzując się z Niemcami. Wskazywałby na to fakt, że gdy w przedostatnim sejmie na pięciu posłów litewskich czterech pochodziło z terenu Kłajpedy, to w sejmie ostatnim rodowitych kłajpedzin było tylko dwóch, a w obecnym zaledwie jeden — reszta zaś stanowi element napływowy z Litwy właściwej.

Tak czy inaczej, rząd kowieński stanął wobec konieczności zmiany taktyki, jeśli nie chce iść ku katastrofie. Dotychczasowe metody doprowadziły tylko do tego, że tem ostrzej rysuje się zwycięstwo Niemców, którzy zresztą nie omieszkają przedstawiać go jako dowód olbrzymiej przewagi w Kłajpedzie nie tylko orientacji autonomicznej ale i samego żywiołu niemieckiego.

Możliwość zamachu niemieckiego na Kłajpedę przestała być wobec tego aktualna: przecież i tak już Berlin zyskał doskonałą platformę do naciskania na Litwę i wykazywania się przed Europą wynikami „plebiscytu“ z 29 września, iż ma do tego prawo. Podobnie jak w czerwcu 1932 istniejące przez 4 miesiące rządy komisaryczne Simajtis i musiał ustąpić dyrektorowi wybranemu przez niemiecką większość sejmu, tak i obecnie po 16-miesięcznych rządach dyrektora z nominacji Kowna (Reizgys, a ostatnio Bruvolajtis) dojdzie znów do rządów dyrektora niemieckiego.

Od tego, jakie będzie jego nastawienie wobec centralnego rządu litewskiego, zależy dalsze ułożenie się stosunków. Do wystąpienia wrogich Kownu otwiera mu się pole aż nazbyt rozległe — jeśli to tylko będzie leżało w planach niemieckich. Do statych wicherów antylitewskich w Kłajpedzie Berlin ma obecnie otwartą drogę, o ile rząd litewski nie zdecyduje się na taktykę ugodową.

Sympatie wojenne

Jedna z agencji podaje, że w pewnym gimnazjum warszawskim w klasie VI urządzono plebiscyt, w którym 31 uczniów wypowiedziało się po stronie Abisynji, a tylko 3 zadeklarowało sympatie dla Włoch.

Agencja nie podaje, czy plebiscyt odbył się w gimnazjum polskim, czy żydowskim. Jeśli przytaczany wynik osiągnięto w gimnazjum żydowskim — nikogo to dziwić nie może...

Potomek Salomona, ras Gugsy

zdradza za cenę korony „króla królów”

Front północny Aksum okrażone!

Samolot włoski lądował pod Aksum

RZYM, 12. 10. (PAT.). — Wojska włoskie od kilku dni otaczają miasto Aksum, które — zdaniem włoskich kół wojskowych — właściwie już znajduje się w posiadaniu Włochów.

Wojska włoskie, jak wyjaśniają w kołach oficjalnych, nie przechodzą jednak do akcji decydującej, unikając zastosowania silnego ognia artyleryjskiego w obawie, iż mogłyby być uszkodzone kościoły i pomniki „świętego miasta“ abisyńskiego.

RZYM, 12. 10. (PAT.). — „Popolo di Roma“ w korespondencji

z frontu podaje, że samolot generała lotnictwa Ranzy wylądował na terytorium nieprzyjacielskim w pobliżu Aksum, zdołał jednak wznieść się w górę i wrócić do miejsca startu.

ASMARA, 12. 10. (PAT.). — Według depeszy radiowej sprawozdawcy wojennego niemieckiego biura informacyjnego po walkach pod Amba Augher wojska włoskie wzięły do niewoli 300 Abisyńczyków, którzy odcięci zostali od swych oddziałów i przez 5 dni pozostawali bez żadnych środków żywności.

Na froncie wschodnim

Ostatnie połączenie z Addis-Abeba będzie przecięte

LONDYN, 12. 10. (PAT.). — Agencja Reutersa donosi z Dżibuti na podstawie informacji ze źródeł włoskich, że 3 kolumny włoskie posuwają się stale naprzód, celem połączenia się w centralnej części Abisynji. Europejscy funkcjonariusze kolei Dżibuti — Addis Abeba są przekonani, że linia kolejowa zostanie przecięta w Addis Abeba w bliskiej przyszłości będzie odcięta od świata.

RZYM, 12. 10. (PAT.). Gazeta

„Del Popolo“ donosi z Dżibuti, iż wiadomości o bliskim unieruchomieniu kolei Dżibuti — Addis Abeba, potwierdzają się. Posunięcia wojsk włoskich w kierunku Diredaui mogłyby skłonić abisyńczyków do zniszczenia toru, aby kolej nie została zajęta przez Włochów i wykorzystana w ten sposób dla szybszego marszu na Addis-Abeba.

Do Dżibuti przybywają wciąż uciekinierzy.

Hr. Vinci zabarykadował się w poselstwie włoskiem

ADDIS ABEBA, 12. 10. (PAT.). O godz. 9 przybyło na dworzec do pociągu specjalnego 16 osób, należących do składu poselstwa włoskiego, czyli cały personel z wyjątkiem posła hr. Vinci, który odmówił wyjazdu, czekając, by Abisyńczycy wywieźli go przemocą.

O godz. 10 drugi sekretarz poselstwa Degrenet wyszedł nagle z dworca, oznajmiając, iż nie wyjedzie bez swego szefa.

Policja poszukuje Degreneta, jeżeli hr. Vinci dobrowolnie nie wyjedzie, to zostanie uwięziony.

ADDIS ABEBA, 12. 10. (PAT.). Personel poselstwa włoskiego odjechał dzisiaj rano o godz. 11-ej. Po wyjeździe personelu poselstwa grzech oddany będzie pod opiekę dzielniczemu korpusu dyplomatycznego, posła belgijskiego.

Posel Vinci skierował do abisyńskiego Min. Spraw Zagr. następujące pismo:

„Oświadczam, iż z własnej woli pozostaję w Addis Abebie, zważywszy, iż rząd abisyński nie zgodził się, bym oczekiwał w Addis Abebie na dwóch włoskich przedstawicieli handlowych. Oświadczam, iż dobrowolnie nie poddam się żadnym zarządzeniom rządu abisyńskiego“.

ADDIS ABEBA, 12. 10. — W chwili obecnej dostęp do poselstwa włoskiego jest zabroniony. Krąży pogłoska, że hr. Vinci zabarykadował się tam.

stawieli handlowych. Oświadczam, iż dobrowolnie nie poddam się żadnym zarządzeniom rządu abisyńskiego“.

ADDIS ABEBA, 12. 10. — W chwili obecnej dostęp do poselstwa włoskiego jest zabroniony. Krąży pogłoska, że hr. Vinci zabarykadował się tam.

Poselstwo francuskie w tunelu pod skałami

ADDIS ABEBA, 12. 10. Przedstawiciele państw obcych przystąpili do budowy schronów dla swych obywateli na wypadek bombardowania stolicy.

Posel grecki nabył w tym celu grunty, położone pomiędzy poselstwami belgijskim i angielskim, gdyż teren poselstwa greckiego jest zbyt szczupły, by mógł służyć za schronienie dla licznych obywateli greckich.

Poselstwo francuskie zarządziło wykopanie tunelu długości 140 mtr. pod skałami grubości 17 mtr. Tunel ten da schronienie 300 ludziom.

Walka o koronę Abisynji Wnuk Negusa Jana przeszedł na stronę Włoch

RZYM, 12. 10. (PAT.). Ras Gugsy, który z częścią swych wojsk przeszedł na stronę Włochów, jest wnukiem Negusa Jana, który panował przed Menelikiem II. Gdy Jan poległ w bitwie z Makdistami, król prowincja Szoa, Menelik, potomek po kądzieli króla Salomona, opanował tron. Syn Menelika II został stracony przez nowego uzurpatora Rasa Tafari, obecnego Negusa, Haile Selassie. Ras Gugsy jest więc prawowitym dziedzicem tronu Abisynji.

ASMARA, 12. 10. (PAT.). — Specjalny korespondent Havasa podaje następujące szczegóły podania się Rasa Gugsy.

Zapowiedź wysłania wojsk cesarskich przyspieszyła rokowania Gugsy z Włochami, które doprowadziły do poddania się jego. Oto dlaczego tylko 1500 żołnierzy na 12.000 poszło za swym dowódcą.

Gugsy udał się do kwatery głównej Włochów, aby dokonać aktu poddania się. Do namiotu gen. De Bono, gdzie znajdował się sztab, przybył Gugsy w mundurze generała i przedstawił się za pośrednictwem tłumacza. Następnie odbył w cztery oczy rozmowę z gen. De Bono. Generał zaprosił Gugsy na kawę i przedstawił mu kilku dziennikarzy. Gugsy oświadczył, iż dwaj jego wrogowie czuwają, jeden to Hailu z Kuorem, który maszeruje na Makallę z 7000 żoł-

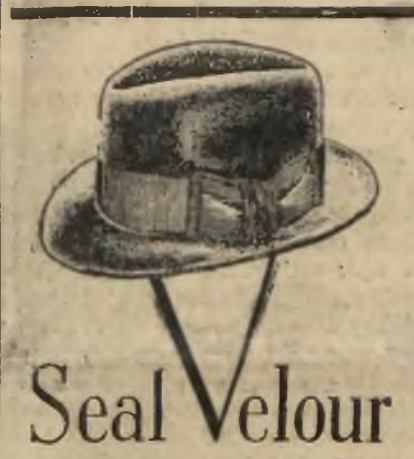
nierzy, a drugi to Ras Sayoum. W godzinach popołudniowych Gugsy ma odbyć rozmowę z gen. De Bono.

RZYM, 12. 10. (PAT.). — Wobec przejścia Rasa Gugsy na stronę Włochów, mają tu nadzieję na przedkie zajęcie Makalle, odległej o 100 km. na południe od Adui i Amba Alaghi odległej o 150 km.

Ras Gugsy był gubernatorem Makalle i całej Tigre Wschodniej. Od szeregu dni samoloty włoskie, przelatujące nad Makalle usiłowały nawiązać kontakt z Rasem Gugsy, który odpowiadał zapomocą umówionych znaków o swych zamiarach i ruchu swych wojsk.

Sytuacja na teatrze wojny

Podajemy biuletyn operacyjny, oparty na najświeższych depeszach.

to nazwa nowego gatunku kapelusza, posiadającego wszelkie zalety idealnego nakrycia głowy na jesień i zimę. Specjalnie bogaty wybór fasonów i kolorów

Mieszkowski
Nowy-Swiat 53
Marszałkowska 109
Jeruzolimka 18
Targowa 44

szach urzędowych i korespondentów własnych.

Front północny. Na powodzenie Włochów na froncie północnym wskazuje przedewszystkiem fakt przeniesienia wczoraj, jak podaje depesza z Rzymu, dowództwa frontu północnego do Adui.

Sukcesy ostatnich 24 godzin Włochy zawdzięczają zdradzie rasa Gugsy, która wprowadziła zamieszanie na prawem skrzydle abisyńskiego i tem samem pozwoliła Włochom wysunąć się naprzód w kierunku Makalle i zająć Adagamus. Centrum włoskie znajduje się o 5 km. poza Aduą, straż zaś przednie sięgają znacznie dalej, oczyszczając teren z oddziałów abisyńskich.

Skrzydło prawe okrażało Aksum, które właściwie jest w rękach włoskich, nie zostało zaś tylko dlatego zajęte przez wojsko, że w czasie walk mogłyby być uszkodzone zabytkowe kościoły, pomniki i grobowce abisyńskiego „Świętego miasta“.

Obrona abisyńska na froncie północnym przygotowuje w tej chwili kontrofensywę. Jeżeli wierzyć wiadomościom z Addis Abeba, otrzymanym drogą przez Londyn, odbywa się w tej chwili koncentracja wojsk rasa Seyouma (prawe skrzydło abisyńskie i centrum) oraz wojsk rasa Kassa i rasa Ruchi (lewe skrzydło abisyńskie). Połączone w ten sposób siły liczyłyby 100.000 żołnierzy i

korzystając z zaawansowania się skrzydeł włoskich, dążyłby do odcięcia ich od centrum. W tej sytuacji główna bitwa byłaby stoczona w dolinie rzeki Mareb w okolicach Adui.

Powyzszemu obrazowi działań na froncie północnym przeczy tylko zagadkowa depesza Reutersa (agencja angielska), twierdząca, że Abisyńczycy odbili Aduę. Wiadomość Reutersa nie znajduje jednak potwierdzenia nawet w Addis Abebie, gdzie nie wierzą w jakiś nowy atak abisyński na Aduę.

Front południowy. Celem działań wojennych Włoch na froncie południowym jest opanowanie prowincji Harrar i Ogaden oraz zawiadnięcie cennymi źródłami naftowymi, które się w tych prowincjach znajdują. Poza tem cel działań wojennych na froncie południowym łączy się ściśle z działaniami wojennymi na froncie wschodnim. Uderzenie włoskie na wschodzie zmierza do przecięcia komunikacji kolejowej Addis Abeba z portem Dżibuti, uderzenie zaś na południe dąży do przecięcia połączenia centrum Abisynji z granicą angielskich kolonii południowo-afrykańskich, skąd dostarczana jest broń.

W tej chwili informacje ze źródeł włoskich podają, że trzy południowe kolumny włoskie stale posuwają się na wschód. Abisyńczycy w odwrocie zatruwają studnie. Rozchodzą się pogłoski, że Abisyńczycy, ażeby udaremnić Włochom korzyści z zajęcia linii kolejowej, samą ją przerwą pod Auasz, gdzie most kolejowy przechodzi nad niezwykle głęboką przepaścią.

P. Prezydent cofnął protektorat

Kancelarja cywilna P. Prezydenta Rzeczypospolitej zawiadomiła „Tymczasowy Komitet Uczczenia Zasług Ignacego Paderewskiego“, że wobec wyrażonego przez Ignacego Paderewskiego życzenia zaniechania projektowanych uroczystości w związku z 75-leciem jego urodzin, Pan Prezydent cofnął swój protektorat.

Dymisja gabinetu p. Sławka Min. Kościółkowski tworzy rząd

Wczoraj o godz. 14-ej odbyło się pod przewodnictwem p. premiera Sławka posiedzenie Rady Ministrów. Po posiedzeniu p. premier Sławek udał się na Zamek i złożył p. Prezydentowi Rzeczypospolitej prośbę o dymisję całego gabinetu.

P. Prezydent Rzeczypospolitej dymisję przyjął, powierzając p. premierowi i wszystkim ministrom pełnienie funkcji aż do chwili powołania nowego rządu.

Po przyjęciu dymisji gabinetu p. Sławka p. Prezydent Rzplitej powierzył misję tworzenia nowego gabinetu Ministrowi Spraw Wewnętrznych, p. Marjanowi Zyndram Kościółkowskiemu.

Godz. 7-ma. Sytuacja nie jest dotąd wyjaśniona. W kołach politycznych kursują następująca lista nowego gabinetu:

Prezes Rady Ministrów — p. Marjan Zyndram-Kościółkowski,

wicepremier — inż. Eugenjusz Kwiatkowski,

minister spraw wewnętrznych — wojewoda Władysław Raczkiewicz, minister skarbu — inż. Eugenjusz Kwiatkowski.

minister oświaty — dr. Kazimierz Świtalski, ewent. wojewoda śląski, p. Michał Grażyński,

ministerstwo sprawiedliwości — dotychczasowy minister — p. Czesław Michałowski. Wymieniają również jako kandydata p. Bronisława Heleżyńskiego, prezesa Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

ministerstwo spraw wojskowych — kierownik gen. Kasprzycki,

ministerstwo komunikacji — wiceminister Aleksander Bobkowski, ewent. wicemin. Juljusz Piasecki,

ministerstwo spraw zagranicznych — plk. Józef Beck,

ministerstwo rolnictwa — p. Juljusz Poniatowski,

ministerstwo przemysłu i handlu — Stefan Ossowski,

ministerstwo opieki społecznej — Jerzy Paciorkowski, ministerstwo poczt — inż. Emil Kaliński.

Możliwe jest, że lista nowego gabinetu zatwierdzona będzie dopiero w dniu dzisiejszym, dotąd bowiem nie przybył jeszcze do Warszawy wojewoda Władysław Raczkiewicz.

Proces robotnika o nawoływanie do rozruchów

W nadechodzący wtorek, dn. 15 b. m., znajdzie się na wokedzie III wydziału karnego S. O. sprawa robotnika St. Centnera, który oskarżony został z art. 154 K. K. za nawoływanie do czynnych wystąpień antyżydowskich w Pruszkowie po rezurekcji w ubiegłą Wielkanoc.